

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНОГО СЕРВІСУ GOOGLE CLASSROOM У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

USE OF GOOGLE CLASSROOM CLOUD SERVICE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Стаття присвячена одній із актуальних проблем, а саме модернізації навчального процесу у вищій школі.

Розглянуто переваги застосування інформаційних технологій порівняно з традиційними методами, що виражаються в поєднанні аудіо- та відеонаочності, можливості використання інтерактивної дошки, забезпеченні ефективності сприйняття й запам'ятовування навчального матеріалу, економії навчального часу.

У зв'язку з цим у статті описано платформу Google Classroom, або Google Клас, яка дає викладачеві широкі можливості вивести вивчення студентами іноземної мови на новий рівень, що не обмежується стінами аудиторії.

У статті розглядаються особливості реалізації потенціалу хмарного сервісу Google Classroom для навчання іноземної мови студентів вищої школи. Перелічено можливості Google Classroom, які надають викладачеві свободу і гнучкість у підборі навчального матеріалу в поєднанні з необмеженими варіантами їх використання. Розглянуто, як саме хмарний сервіс Google Classroom успішно співпрацює зі змішаним (blended-learning) навчанням і його моделями, а також із дистанційним, що, у свою чергу, дає змогу студентам ефективно використовувати особистий час, поєднуючи навчання з роботою або з паралельним навчанням. Аргументовано, що використання платформи спрощує створення курсу іноземної мови з різноманітними завданнями. Визначено методичні особливості дистанційної педагогічної взаємодії в процесі використання самої платформи. Обґрунтовано використання Google Classroom задля сприяння індивідуалізації навчального процесу та адаптації його до потреб кожного студента незалежно від його рівня мовної підготовки. Надано перелік вимог щодо використання мережевих освітніх технологій у навчальному процесі вищої школи як викладачами, так і студентами.

Виявлено, що низький рівень використання хмарних технологій у дистанційному навчанні є наслідком недостатньої обізнаності викладачів у можливостях їх використання. Тому окреслено напрями подальших наукових досліджень, спрямованих на популяризацію використання хмарних технологій у дистанційному навчанні.

Ключові слова: змішане навчання, інформаційне освітнє середовище, хмарний сервіс навчальна платформа, Google Classroom, вивчення іноземних мов.

The article considers the peculiarities of the realization of the potential of the Google Classroom cloud service in learning foreign language in universities. General information about Google Classroom and its applications is provided. The main possibilities of the service when used in the learning foreign language in a non-linguistic university are revealed. Nowadays educational materials on paper are used less often in the educational process. Teachers are in search for new solutions for interacting with students and providing them with information. The purpose is to justify the realization of the potential of Google Classroom and its applications in learning foreign language in universities.

The paper uses the methods of analyzing effectiveness of the learning foreign language via platform Google Classroom in universities. Such methods as an overview and analysis of scientific publications, psychological, pedagogical and methodical literature, publicizing the results of the advancement of science are also used.

As a result Google Classroom has roles in learning foreign language. It was proved that students can focus on their discipline because the assignments have deadline. Then, students easily submit assignment anywhere via headphone. Furthermore, there is an interaction between lecturer and students in a private comment. Therefore, Google Classroom has an important role in foreign learning teaching.

The analysis of the latest researches and publications testifies to the increased attention of both domestic and foreign scientists to the problem of the use of information technologies in the training of future specialists. Issues related to the use of cloud technologies in education, smart technologies, using elements of distance learning in individual teaching, using Google Classroom for management in education are considered. At the same time, it should be noted the need for further scientific research in this direction, since questions arise on the use of new information technologies in the course of learning a foreign language.

Key words: blended learning, informational learning environment, cloud service, learning platform, Google Classroom, learning foreign language.

УДК 37.016:81'249.004.77

DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/28.11>

Корнейко Ю.М.,

канд. пед. наук,
доцент кафедри педагогіки та іноземної
української філології
Харківської державної академії дизайну
і мистецтв

Єрмакова Т.С.,

докт. пед. наук,
професор кафедри педагогіки
та іноземної і української філології
Харківської державної академії дизайну
і мистецтв

Постановка проблеми в загальному вигляді.

Швидкий розвиток цифрових технологій спричинив становлення й розвиток нової епохи, головною особливістю якої є віртуальний освітній простір людини, що доповнюється різними віртуальними компонентами.

Інформаційні технології стали частиною побуту сучасної людини. Сьогодні це не розкіш, а засіб виходу в єдиний світовий інформаційний простір з метою отримання й обробки інформації. Розвиток

сучасної інноваційної освіти передбачає застосування електронних ресурсів у навчанні загалом і в навчанні студентів іноземної мови зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про підвищену увагу як вітчизняних, так і зарубіжних науковців до проблеми використання інформаційних технологій у підготовці майбутніх фахівців у ЗВО. Розглядаються питання щодо використання хмарних технологій у сфері освіти (С. Литвинова, Т. Вакалюк, Г. Сагітова, Г. Ткачук,

С. Мітра (Sugata Mitra) та ін.); smart-технології в навчанні (В. Абрамов, Г. Бонч-Бруєвич, Г. Косенко та ін.); застосування елементів дистанційного навчання при проведенні занять і в індивідуальній роботі студентів (Р. Кухарчук, Б. Роман, С. Штогрин); використання в процесі вивчення іноземних мов у ЗВО дистанційного та змішаного навчання (Л. Данькевич, В. Кухаренко, Ю. Шаранова), використання сервісу Google Classroom для управління освітніми процесами [1, с. 35].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас варто відмітити необхідність подальших наукових розвідок у напрямі використання хмарних технологій у навчальному процесі закладів вищої освіти, оскільки виникають питання щодо використання нових інформаційних технологій, саме сервісу Google Classroom, для навчання іноземної мови студентів немовних вишів, що й зумовлює мету статті.

Метою статті є обґрунтування реалізації потенціалу Google Classroom і його додатків для навчання іноземної мови студентів немовного вишу.

Методи дослідження: огляд та аналіз наукових публікацій, психолого-педагогічної та методичної літератури, узагальнення результатів дослідження науковців.

Виклад основного матеріалу. Сучасні студенти не уявляють свого життя без Інтернету з його соціальним спілкуванням та інформаційними ресурсами. Ми навчаємо покоління візуалів, для яких головним джерелом інформації є зоровий ряд. Усе це пояснює необхідність використання нових світових інформаційних розробок в освітній діяльності. Однією з інновацій в освітньому процесі, використовуваному в сучасному світі, є хмарні сервіси. Як показує досвід розвинених зарубіжних країн, упровадження в навчальний процес «хмарних обчислень» є відмінним рішенням проблем інформатизації освіти.

Сам англомовний термін Cloud computing уперше використаний ще в 1993 р. Еріком Шмідтом для позначення сервісів, що дистанційно підтримують різні дані й додатки, розміщені на віддалених серверах. За два десятиліття хмарні технології повністю завоювали інформаційний простір. У сфері мережевих технологій це словосполучення є символом сьогодення. Чому саме хмара? Графічний прообраз терміна зобов'язаний своєю появою діаграмам та іншим ілюстраціям у вигляді хмарок, за допомогою яких прийнято зображати мережу Інтернет. Хмарні види сервісів – це всі сервіси, що надають свої послуги через Інтернет.

Нинішній процес викладання й навчання відрізняється від традиційного, коли заняття проводилися безпосередньо (віч-на-віч), а основний метод

навчання – це навчання, що здійснюється лише викладачем і де викладач використовує наочність у вигляді презентаційних слайдів або дошки.

В. Гриценко, І. Юстик обґрунтовують декілька основних сучасних напрямів розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі: створення єдиного освітнього простору; активне запровадження сучасних засобів і методів навчання з орієнтацією на інформаційні технології; створення системи гібридної освіти; поєднання традиційного та комп'ютерного навчання; постійний професійний розвиток викладача з метою продукування ним інформаційних технологій для навчання; спрямування діяльності викладача на розробку нових засобів для підвищення його творчої активності, збільшення рівня технологічної та методичної підготовки; формування системи безперервного навчання – універсальної форми діяльності, котра спрямована на постійний розвиток протягом життя [1, с. 37].

Упровадження сучасних інформаційних технологій, таких як Інтернет, різні мультимедійні пристрої, електронні навчальні ресурси, безліч аудіо- й відеоконструкцій, вивели систему викладання іноземної мови на новий рівень. Переваги застосування інформаційних технологій порівняно з традиційними методами виражаються в поєднанні аудіо- та відеонаочності, можливості використання інтерактивної дошки, забезпеченні ефективності сприйняття й запам'ятовування навчального матеріалу, економії навчального часу.

У зв'язку з цим у статті ми описуємо платформу Google Classroom, або Google Клас, яка, на нашу думку, дає викладачеві широкі можливості вивести вивчення студентами іноземної мови на новий рівень, що не обмежується стінами аудиторії.

Платформа Google Classroom уведена в практику викладання різних дисциплін у 2014 р. Зараз вона працює 42 мовами й використовується викладачами різних країн. Будь-який користувач, який має обліковий запис Google, може створити свій навчальний «Курс» у Google Classroom. На сторінці «Курсу» можна знайти докладні інструкції з роботи в Google Classroom [Довідка-Клас]. Цей сервіс постійно вдосконалюється й допрацьовується. Що дуже важливо, цей ресурс знаходиться у вільному доступі й дає змогу створювати віртуальний клас, іменованій у просторі сервісу Google Classroom – «Курс». Віртуальний «Курс» – це простір, у якому викладач працює зі студентами: розміщує оголошення, публікує завдання, проводить опитування, підтримує контакт із ними. Основною перевагою цього сервісу є можливість розміщення на ньому різноманітного навчального матеріалу: аутентичних текстів, аудіо- та відеоматеріалів, інтернет посилань, коментарів тощо.

Такий «Курс» викладач може відкрити для кожної групи окремо або для декількох груп від-

разу. Численні позитивні відгуки викладачів, що використовують цю платформу в багатьох країнах світу, свідчать на користь цього ресурсу. Платформа Google Classroom дійсно заслужила довіру користувачів, тому що вона інтегрована з популярними сервісами «Gmail», «Google Диск», «Документами», «Формами», «Календарем» тощо.

Програма дає викладачам змогу поширювати серед студентів завдання, перевіряти готові роботи, використовувати різноманітні форми взаємодії з ними. Цей сервіс забезпечує всі технічні умови, які підходять для реалізації методичної основи навчання іноземних мов, що дають викладачеві можливість бути організатором самостійної роботи студентів і реалізовувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні.

Розглянемо більш детально можливості сервісу Google Classroom для викладача іноземної мови в неможовному виші. Вони полягають у такому:

- створення декількох навчальних «Курсів» і навіть різних за рівнем складності;
 - можливість бачити дані студента (ПІБ, номер групи, фото, електронну адресу) і здійснювати зворотній зв'язок, додавати в групу нових студентів на будь-якому етапі вивчення курсу;
 - спільна робота двох і більше викладачів, що дає можливість здійснювати спільні проекти;
 - поділ матеріалу «Курсу» на теми;
 - вибір типу завдання (питання, проект, завдання, оголошення);
 - вибір студентів усередині «Курсу», саме для яких розміщується завдання;
 - створення власного дизайну сторінки курсу;
 - організація обговорень-форумів зі студентами процесу та результатів навчальної діяльності;
 - повідомлення про факт виконання завдань студентами;
 - автоматичне сортування робіт: виконано/не виконано/повернуто;
 - вибір системи та критеріїв оцінювання (від 0 до 100 балів/без оцінки);
 - відстеження навчальних досягнень студентів у формі таблиці;
 - установлення дедлайну (кінцевого терміну виконання завдань).
- Дуже широкий перелік можливостей, що надаються цим сервісом, і для студентів:
- вибір часу й місця роботи (можна виконувати завдання на смартфоні, що забезпечує мобільність);
 - відпрацювання матеріалу в індивідуальному порядку, власному темпі;
 - можливість виконання завдання в онлайн-режимі в «Google документах» або в самому просторі «Курсу»;
 - коригування завдання, робота над помилками, видалення неправильного тексту;

– спілкування з викладачем у різному форматі (особисте листування, питання в коментарях до завдання), можливість бачити бали, виставлені викладачем;

- отримання кожним студентом повідомлень на електронну пошту про нові завдання, коментарі;
- нагадування про термін здачі завдань;
- отримання списку невиконаних завдань;
- можливість взаємодії з іншими учасниками «Курсу».

Перелічені вище можливості надають викладачеві свободу і гнучкість у підборі навчального матеріалу в поєднанні з необмеженими варіантами їх використання. Хмарний сервіс Google Classroom успішно співпрацює як зі змішаним (blended-learning) навчанням і його моделями, так і з дистанційним, що, у свою чергу, дає змогу студентам ефективно використовувати особистий час, поєднуючи навчання з роботою або з паралельним навчанням.

Щодо навчання іноземної мови в неможовному виші, зауважують А. Губіна та А. Мартинюк, однією з причин застосування інформаційних технологій у навчальному процесі вишу можна назвати недостатню кількість аудиторних годин або некоректно скомпоновані заняття [2, с. 184]. Часто лише одне заняття в тиждень при великій наповнюваності не дає вагомого результату студенту. З іншого боку, різний рівень підготовки в групах або ж різна швидкість опанування ними навчального матеріалу створюють певний дисбаланс, адже іноді для одних студентів представлена інформація в аудиторії уже знайома попередньо, для інших – потрібен час на її опрацювання. Виникає великий розрив між тими, хто встигає постійно, і тими, хто вже навіть не готується до занять, зневірившись у здатності бути єдиним цілим із групою. Можливість працювати індивідуально, в притаманному темпі та в обраному місці ставить сервіс Google Classroom на чільне місце серед засобів вивчення іноземної мови в нелінгвістичному виші. Не завадило б наголосити на тому, що використання такого ресурсу уможлиблює охоплення все більшої кількості студентів, які доєднуються до вивчення певного модуля, незалежно від групи навчання. Важливим є також той факт, що студент самостійно ефективно опрацьовує великий обсяг матеріалу з обов'язковим поточним контролем викладачем за рівнем і темпом його засвоєння.

Існують певні вимоги до використання мережних освітніх технологій студентами та викладачами, які визначила дослідниця М. Кадемія: здатність швидко оволодівати і працювати з мережними освітніми й комунікаційними технологіями; бути готовим до інтенсивного обміну інформацією; бути психологічно стійким і вміти працювати з віртуальним студентом або викладачем; уміти працювати

в умовах розподіленого часу; бути внутрішньо добре організованою людиною; інформувати студентів про їхню академічну успішність за допомогою мережних технологій; активно стимулювати та заохочувати спільну роботу студентів у виконанні навчальних завдань; бути готовим часто змінювати зміст хмарного курсу [3].

Потенціал хмарного сервісу Google Classroom у вивченні іноземної мови студентами ЗВО реалізується за рахунок активної взаємодії студента з викладачем, можливості вибору рівня складності завдань, часу їх виконання й виду комп'ютерної програми для виконання завдань (Word, PDF тощо). Кожен студент має можливість прослухати, переглянути матеріал навчального курсу у власному темпі.

Саме ці умови вибору й обліку особистісних завдань для студентів визначають ефективність використання хмарного сервісу з погляду особистісно-орієнтованого підходу в навчальному процесі вищої школи. Продуктування текстів, виконання завдань при можливості використання різних ресурсів Інтернету (словників, довідників тощо) підвищують якість роботи студентів.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, можемо заробити висновок, що Google Classroom є однією з провідних платформ хмарного освітнього сервісу для використання у викладанні курсів іноземних мов. Потенціал цієї платформи дає можливість підвищити рівень професійної підготовки конкурентоспроможного майбутнього фахівця; дає змогу в режимі реального часу бачити та перевіряти роботи, розміщені на сервісі, раціонально використовувати свій час як викладачу, так і студенту; навчальний процес за допомогою хмарного сервісу є комфортним для студента й допомагає йому подолати психологічний бар'єр, який може бути причиною недостатнього засвоєння навчального матеріалу. Але

подальшої та більш ретельної розробки вимагає методичний аспект цієї технології.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гриценко В., Юстик І. Використання сервісу Google Classroom для управління освітніми процесами. URL: <https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/konferentsiy/2015-10-06-06-17-54/%20seksiia-4/3930-vykorystannya-servisuu-google-classroomdlya-upravlinnya%20-osvitnimy-protseamy>.
2. Губіна А., Мартинюк А. Можливості сервісу Google classroom у навчанні іноземної мови у ЗВО. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 5 (73). С. 184–187.
3. Кадемія М. Використання мережної взаємодії в навчальному процесі ВНЗ. URL: https://conf.iitlt.gov.ua/Images/Files/KademiyaMU_241_1457774840_file.doc.
4. Слободянюк А. Організація навчального процесу вивчення англійської мови з використанням інформаційних технологій у вищих навчальних закладах. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки»*. Чернігів : ЧНПУ, 2011. № 93. С. 276–280.
5. Ктчук Г. Хмарні технології: аналіз, перспективи реалізації. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2015. № 2. С. 40–43.
6. Bergmann J., Sams A. Flip your classroom: Talk to every student in every class every day. Washington, DC : International Society for Technology in Education, 2012. 112 p.
7. Hamad Alsowat An EFL Flipped Classroom Teaching Model: Effects on English Language Higher-order Thinking Skills, Student Engagement and Satisfaction. *Journal of Education and Practice*. 2016. Vol. 7. № 9. P. 108–121.
8. Shaharane I.N.M., J. Et The Application of Google Classroom as a Tool for Teaching and Learning. 2016. Vol. 8. № 10. P. 5–8.
9. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Classroom.